

+ Người đàn ông: Lưng rộng và cong như lưng thuyền, tóc tổ quạ, lông mày cháy nắng, hai con mắt đầy vẻ độc dữ... → vạm vỡ, thô kệch, hung bạo.

+ Người đàn bà: Trạc ngoài bốn mươi; thân hình cao lớn, thô kệch; mặt rỗ, tái ngắt, mệt mỏi và buồn ngủ; lưng áo bạc phéch và rách rưới... → xấu xí, đói rách, khổ cực, lam lũ.

- Một cảnh phi nhân tính, phi đạo đức:

+ Người đàn ông: hùng hổ, mặt đỏ gay, rút chiếc thắt lưng ... quật tới tấp xuống lưng người đàn bà ... vừa đánh, vừa thở hồng hộc, vừa nghiêng răng ken két, vừa nguyên rủa “*mày chết đi...*” → cảnh bạo lực gia đình tàn ác, dã man.

+ Thằng Phác - con trai gã đàn ông - chạy tới giật chiếc thắt lưng từ tay cha nó, vung chiếc khóa sắt quật vào giữa khuôn ngực trần của cha để che chở cho người mẹ đáng thương.

→ Phát hiện thứ hai của nghệ sĩ nhiếp ảnh đầy nghịch lí. Nó bắt ngờ và trở trêu như trò đùa quái ác của cuộc sống. Đó chính là phát hiện về cuộc đời - một cuộc đời thực trần trụi, đau đớn.

- Cảm xúc của nghệ sĩ Phùng:

Những cảnh tượng đó khiến cảm giác, cảm xúc trong Phùng hoàn toàn thay đổi: Không còn thấy hạnh phúc tràn ngập tâm hồn nữa mà kinh ngạc, đau lòng, nhận ra ngay sau cảnh đẹp của chiếc thuyền ngoài xa là sự bạo hành của cái xấu, cái ác.

- Thông điệp:

+ Nghệ thuật đích thực không thể xa rời cuộc đời, dù cuộc đời đó có đau đớn, trần trụi và mỗi người, đặc biệt là người nghệ sĩ, không nên nhìn nhận cuộc sống từ một phía mà phải nhìn từ nhiều phía, nhiều góc độ để cảm nhận được nhiều hơn về nó.

+ Thông điệp đó được thể hiện sâu sắc qua tình huống truyện độc đáo, có ý nghĩa khám phá, phát hiện về đời sống và lời văn giản dị mà sâu sắc, đa nghĩa.

3. Nhận xét tình huống nhận thức trong tác phẩm:

- Biểu hiện: Đó là tình huống nhân vật Phùng đang trong những giây phút thăng hoa của cảm xúc, bất ngờ chứng kiến cảnh người đàn ông đánh vợ một cách vô lí, dã man. Từ đây, nhận thức, suy nghĩ về con người, về cuộc sống của Phùng có những thay đổi: từ chỗ **khám phá** cái đẹp của bức tranh thiên nhiên qua cảnh chiếc thuyền ngoài xa, anh đã **phát hiện** ra những nghịch lí của cuộc đời, để rồi cuối cùng **nhận thức** được nhiều điều: những vấn đề đầy nghịch lí, nghịch lí giữa cái đẹp của nghệ thuật với sự trần trụi, bi đát của cuộc sống hiện thực. Nghịch lí giữa người vợ tốt bị hành hạ nhưng vẫn không bỏ chồng, nghịch lí giữa sự vũ phu tàn bạo của anh hàng chài với vợ nhưng không bỏ vợ.

1,0

	<p>Phân tích phát hiện của nghệ sĩ Phùng được thể hiện ở đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét tình huống nhận thức trong tác phẩm <i>Chiếc thuyền ngoài xa</i> của Nguyễn Minh Châu</p>	
	<p>a. <i>Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề</p>	0,25
	<p>b. <i>Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i> Phân tích phát hiện của nghệ sĩ Phùng trong đoạn trích, nhận xét tình huống nhận thức trong tác phẩm. Hướng dẫn chấm: - Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,5 điểm. - Học sinh xác định chưa đầy đủ vấn đề nghị luận: 0,25 điểm.</p>	0,5
	<p>c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:</p>	
	<p>1. Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm, vấn đề nghị luận</p>	0,5
	<p>2. Phân tích</p>	
	<p>Hs có thể trình bày theo hướng sau:</p>	
	<p>2.1. Khái quát chung:</p>	0,5
	<p>- Tác phẩm "<i>Chiếc thuyền ngoài xa</i>" được tổ chức xoay quanh tình huống nhận thức của nhân vật người nghệ sĩ nhiếp ảnh Phùng. Phùng được trường phòng giao nhiệm vụ chụp một bức ảnh tĩnh vật có hình ảnh thuyền và biển cho bộ lịch nghệ thuật.</p>	
	<p>- Anh bỏ ra nhiều công sức đi thực tế, suy nghĩ, trăn trở tìm kiếm hình ảnh để hoàn thành nhiệm vụ. Nhân chuyến đi thăm Đâu, người bạn chiến đấu năm xưa, giờ là chánh án tòa án huyện, Phùng đã đến vùng biển miền trung, từng là chiến trường cũ của anh thời chống Mĩ. Anh dự tính bố cục, kiên nhẫn "phục kích" mấy buổi sáng để chụp được một bức ảnh nghệ thuật. Sáng sớm hôm ấy, anh bắt gặp một bức tranh tuyệt đẹp đó là hình ảnh <i>thuyền và biển trong sương sớm</i> thật ưng ý. Điều bất ngờ là, sau đó, Phùng liên tục đối mặt với hàng loạt những nghịch lí, vỡ ra nhiều lẽ về sự thật cuộc đời đằng sau bức ảnh và nhận thức sâu sắc về mối quan hệ giữa nghệ thuật và cuộc đời.</p>	
	<p>2.2. Phân tích phát hiện của nhân vật Phùng trong đoạn trích:</p>	
	<p>* <i>Khái quát nội dung phát hiện thứ nhất</i> – đó là một bức tranh thiên nhiên toàn bích (phân tích sơ lược)</p>	0,5
	<p>* <i>Nội dung phát hiện thứ hai:</i> một bức tranh đời sống đầy nghịch lí, đầy nghiệt ngã.</p>	2,5
	<p>- <u>Một cảnh tượng phi thẩm mỹ:</u></p>	

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM KIỂM TRA CUỐI KÌ II

Môn: Ngữ văn, lớp 12

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3,0
	1	Phương thức biểu đạt chính của đoạn trích: nghị luận Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như đáp án: 0,75 điểm. - Học sinh trả lời không đúng/ không trả lời: 0 điểm.	0,75
	2	Theo tác giả, nếu bạn buồn trải vất vả trong 10 năm, thứ mà bạn chắc chắn có được là: 50 năm hạnh phúc Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như đáp án: 0,75 điểm. - Học sinh trả lời không đúng/ không trả lời: 0 điểm.	0,75
	3	Hiểu về câu nói: "Muốn một đời không khổ nhọc, chúng ta phải chịu khổ nhọc một thời": - "Khổ nhọc" là những trâm luân, vất vả, khó khăn, thử thách mà mỗi người trên hành trình trưởng thành đều phải trải qua . - "Một thời" có thể là một năm, cũng có thể là ba năm, năm năm, có thể là thanh xuân, là tuổi trẻ.... – là 1 khoảng thời gian trong cuộc đời con người. => Con người muốn có một cuộc sống an nhàn, yên bình, một tương lai tốt đẹp thì đều phải có một khoảng thời gian phấn đấu, rèn luyện, trải nghiệm những khó khăn, thử thách để trưởng thành và tạo lập cuộc sống vững vàng. - Khi con người ở độ tuổi thanh xuân, là khoảng thời gian thích hợp để vất vả phấn đấu, nỗ lực cho 1 cuộc sống an nhàn về sau Hướng dẫn chấm: - Trả lời được 2 ý hoặc diễn đạt ý tương đương: 1,0 điểm. - Trả lời được 1 trong 2 ý: 0,5 điểm.	1,0
	4	Anh/Chị có đồng tình với ý kiến: "Điều đáng nói nhất không phải là tiền bạc mà là thời gian"? Đồng tình hoặc không đồng tình (giải thích thuyết phục) - Gợi ý: + Tiền bạc là vật chất có giá trị, có thể mất đi nhưng cũng có thể kiếm lại được. + Thời gian là thứ vô giá, trôi qua rồi không thể quay lại. Nên phải trân quý thời gian. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trình bày ý nghĩa đầy đủ, thuyết phục: 0,5 điểm. - Học sinh trình bày sơ sài, thiếu thuyết phục: 0,25 điểm.	0,5
II		LÀM VĂN	7,0

	<p>- Ý nghĩa: Với tình huống của truyện, nhà văn đã đặt ra một vấn đề rất quan trọng để người đọc suy nghĩ, đó là mối quan hệ giữa văn chương, nghệ thuật với cuộc sống. Nghệ thuật là một cái gì xa vời như chiếc thuyền ngoài xa trong màng sương sớm mờ ảo, còn cuộc sống thì rất gần như con thuyền khi đã vào tới bờ. Hay nói một cách khác, Nguyễn Minh Châu cho rằng nghệ thuật trước hết phải gắn liền với cuộc sống, phải phản ánh chân thật cuộc sống và góp phần cải tạo cuộc sống, làm cho cuộc sống ngày càng tốt đẹp hơn.</p>	
	<p>* Đánh giá</p> <p>- Nguyễn Minh Châu là một trong số những nhà văn đầu tiên của thời kì đổi mới đã đi sâu khám phá sự thật đời sống, dũng cảm thể hiện những góc khuất của cuộc đời.</p> <p>- Truyện ngắn “Chiếc thuyền ngoài xa” thể hiện một bài học đúng đắn về cách nhìn nhận cuộc sống và con người: người nghệ sĩ, không thể đơn giản, sơ lược khi nhìn nhận cuộc sống và con người. Cần một cách nhìn đa dạng nhiều chiều, phát hiện ra bản chất thật sau vẻ đẹp bên ngoài của hiện tượng. Đồng thời tác phẩm in đậm phong cách tự sự – triết lí của nhà văn Nguyễn Minh Châu.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Học sinh đánh giá được từ 2 ý: 0,5 điểm. - Học sinh đánh giá được 1 ý: 0,25 điểm.</p>	0,5
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>Không cho điểm bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>	0,25
	<p>e. Sáng tạo</p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>Học sinh biết vận dụng lí luận văn học trong quá trình phân tích, đánh giá; biết so sánh với các tác phẩm khác để làm nổi bật nét đặc sắc của truyện ngắn Nguyễn Minh Châu; biết liên hệ vấn đề nghị luận với thực tiễn đời sống; văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc.</p> <p>- Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: 0,5 điểm - Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0,25</p>	0,5
Tổng điểm		10,0